

Силабус курсу

Митний контроль

Ступінь вищої освіти – магістр

Освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Рік навчання: 1, Семестр: 1

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.е.н., доцент **Андрушків Роман Юрійович**

Контактна інформація

andrushkiv81roman@gmail.com, +380993435553

Опис дисципліни

Дисципліна «Митний контроль» орієнтована на глибоке та ґрунтовне надання знань з теорії та практики організації митного контролю та процедури митного оформлення в Україні. Митний контроль є сукупністю заходів, що здійснюються митними органами в межах своїх повноважень з метою забезпечення додержання норм Митного Кодексу, законів та інших нормативно-правових актів з питань державної митної справи, міжнародних договорів України, укладених у встановленому законом порядку. Митний контроль здійснюється з метою забезпечення дотримання державними органами, підприємствами та їх посадовими особами, а також громадянами порядку переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	<u>Тема 1.</u> Теоретичні засади митного контролю	Сутність та економічний зміст митного контролю. Розкриття змісту функцій митного контролю у контексті державного регулювання ЗЕД. Правове регулювання митного контролю в Україні. Вплив міжнародних конвенцій на формування ефективної законодавчої бази з питань здійснення митного контролю та митного оформлення товарів.	Тести, питання
3 / 1	<u>Тема 2.</u> Організація та здійснення митного контролю	Концептуальні положення організації митного контролю. Суб'єкт, об'єкт і предмет митного контролю. Напрями організації митного контролю та митного оформлення товарів в Україні. Технологія митного контролю та контролю правильності митного оформлення товарів. Класифікація зон митного контролю. Контроль за переміщенням і пропуском товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.	Кейси
3 / 2	<u>Тема 3.</u> Контроль при переміщенні товарів через митний кордон	Особливості здійснення митного контролю у пунктах пропуску через державний кордон України. Застосування технічних засобів митного контролю. Ідентифікація товарів як елемент забезпечення надійного та ефективного митного контролю. Переміщення товарів через митний кордон України. Види державного контролю, яким підлягають переміщені через державний кордон товари.	Тести, ділові ситуації

3 / 2	<u>Тема 4.</u> Зберігання товарів і транспортних засобів комерційного призначення під митним контролем	Сутність та призначення митних складів, складів тимчасового зберігання і складів митниць ДМС України. Тимчасове зберігання товарів і транспортних засобів під митним контролем. Типи складів тимчасового зберігання. Порядок та умови облаштування складів тимчасового зберігання. Умови поміщення товарів і організація функціонування митних складів. Внутрішня структура митної процедури «митний склад». Типи митних складів і умови їх функціонування.	Тести, ділові ситуації
3 / 2	<u>Тема 5.</u> Методи і форми здійснення митного контролю	Методи здійснення митного контролю. Форми митного контролю. Форми фактичного контролю. Умови проведення митного огляду та переогляду переміщуваних товарів через митний кордон. особистий огляд громадян як виняткова форма митного контролю. Усне опитування громадян. Порядок і умови огляду приміщень і територій, де зберігаються товари під митним контролем. Форми документального контролю. Автоматизований контроль і перевірка документів.	Тести, ділові ситуації
2 / 1	<u>Тема 6.</u> Митний контроль та особливості його здійснення в різних митних режимах	Сутність та призначення митних режимів. Систематизація та класифікація митних режимів, контроль за їх дотриманням. Митний контроль режимів основних зовнішньоторговельних операцій. Особливості контролю та переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення на умовах митного режиму транзиту. Вимоги до переміщення товарів у митному режимі транзиту. Особливості здійснення митного контролю у спеціальних митних режимах. Контроль операцій з товарами, поміщеними у митний режим вільної митної зони.	Тести, ділові ситуації
3 / 1	<u>Тема 7.</u> Митний контроль при переміщенні товарів через митний кордон різними видами транспорту	Класифікація форм митного контролю. Нормативно-правове забезпечення здійснення процедур митного контролю різними видами транспорту. Митний контроль на морському і річковому транспорті. Контроль на залізничному транспорті. Митний контроль та митні формальності на автомобільному транспорті, на трубопровідному транспорті та лініях електропередачі. Функції митниці відправлення і митниці призначення	Тести, ділові ситуації
3 / 1	<u>Тема 8.</u> Контроль правильності митного оформлення і декларування товарів	Сутність, значення та мета контролю достовірності митного оформлення товарів. Контроль операцій, що передують митному оформленню товарів. Класифікація дій і процедур виконуваних посадовими особами ДМС при здійсненні контролю митного оформлення товарів. Характеристика митних документів та специфіка їх застосування. Класифікація зовнішньоекономічних документів використовуваних при митному оформленні товарів і транспортних засобів комерційного призначення. Особливості контролю даних поданих в митних деклараціях.	Презентація, розв'язування задач
2 / 1	<u>Тема 9.</u> Особливості контролю при пропуску та оподаткуванні товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами	Організація контролю за переміщенням через митний кордон предметів і валютних цінностей громадянами. Спрощений митний контроль при в'їзді та виїзді громадян. Відповідальність за порушення митних правил. Порядок переміщення (пересилання) особистих речей громадян через митний кордон. Переміщення особистих речей громадян. Обсяги та порядок ввезення харчових продуктів особисто громадянами. Контроль дотримання порядку переміщення і декларування валюти, валютних цінностей і дорогоцінних металів.	Тести, ділові ситуації

2 / 1	<u>Тема 10.</u> Специфіка митного контролю щодо виявлення та попередження митних правопорушень	Поняття контрабанди, контрольні функції ДМС України щодо її виявлення та протидії. Механізм розпізнавання дій, які підпадають під визначення «контрабанда». Напрями протидії контрабанді товарів. Порушення митних правил та контрольні функції ДМС України щодо притягнення до відповідальності порушників митного законодавства. Ознаки складу порушення митних правил. Суб'єктивна сторона та відповідальність за порушення митних правил. Види адміністративних стягнень за порушення митних правил. Види порушень митних правил. Проведення у справах про порушення митних правил.	Тести, ділові ситуації
2 / 1	<u>Тема 11.</u> Контрольні функції ДМС України за окремими видами діяльності	Загальні положення здійснення окремих видів діяльності підприємствами з урахуванням потреб зовнішньої торгівлі. Контроль ліцензування та дозвільної системи здійснення окремих операцій з метою забезпечення збереження товарів під митним контролем. Контрольні функції ДМС України щодо нагляду за митно-брокерською діяльністю та умовами її здійснення. Контроль дотримання норм законодавства при відкритті та експлуатації магазину безмитної торгівлі. Контрольні функції ДМС України щодо відкриття та експлуатації вільної митної зони комерційного та сервісного типу.	Тести, ділові ситуації
2 / 1	<u>Тема 12.</u> Новітні стандарти здійснення митного контролю в умовах забезпечення митної безпеки держав	Селективний митний контроль як базовий принцип спрощення митних процедур. Порядок і умови застосування системи управління ризиками у митному контролі. Цілі застосування системи управління ризиками та об'єкти аналізу ризику. Формування паспорту електронного профілю ризику. Митний пост-аудит як напрям наближення до міжнародних норм і стандартів. Організація та реалізація митного пост-аудиту в Україні. Механізм здійснення митного контролю на основі методів аудиту. Фактичний контроль митної вартості після заявлення її декларантом. Перевірка преференційного походження товарів. Митний пост-аудит класифікації товарів.	Тести, ділові ситуації

Літературні джерела

Основна:

1. Бардаш С.В., Новак О.С. Ідентифікація сутності та загальних принципів митного контролю Accounting & Finance. Oblik i Finansi. 2020, Issue 90, p38-44. 7р.
2. Біленець Д. А., Воробчак А. Р. Організаційно-правове забезпечення митного контролю у морських та річкових портах України. Д. А. Біленець, А. Р. Воробчак Lex Portus : юрид. наук. журн. - Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. № 3. С. 37- 49.
3. Вакульчик О.М., Єдинак Т.С., Книшек О.О. Використання досвіду ЄС в побудові системи законодавчого та методичного забезпечення митного постаудиту в Україні. служби Вісник Академії митної України. Серія: «Економіка». 2019. № 2 (50). С. 11-23.
4. Гапєєв Л. Електронне урядування: проблеми, пріоритети, завдання. Держслужбовець. 2018. № 3. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/ds/2018/march/issue3/article-34920.html>
5. Голинський Ю.О., Гриник І.Р. Митний контроль в Україні та напрями його вдосконалення. Молодий вчений. 2019. № 10 (74). С.646-650
6. Гунько К.І. Сервісна функція митних органів: потенціал теоретичного аналізу К.І. Гунько. Економічний вісник. 2018. № 1. С. 69–74.
7. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua>.
8. Дьомін Ю. Митний процес у діяльності митних органів. Вісник прокуратури.2017. № 4. С. 45-49.
9. Експертиза та митне оформлення товарів : навч. посіб. для студ. закл. вищої освіти А. А. Мазаракі, Н. В. Мережко, Н. В. Калуга, Т. М. Коломієць, Т. А. Караваєв, В. В. Осієвська, С. В. Галько; за ред. А. А. Мазаракі. К.: КНТЕУК, 2019.

368 с.

10. Кадала В. В. Організаційно-правові основи процедури митного контролю. В. В. Кадала, О. П. Гузенко. Правовий часопис Донбасу. 2021. № 1 (74). С. 81-88.
11. Квелиашвілі І.М. Конвергенція митних принципів і стандартів в умовах євроінтеграції України: державноуправлінський аспект. Публічне адміністрування: теорія та практика. 2019, вип. 1(21). С. 1-14.
12. Концепція розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 р. № 649-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
13. Кузняк Б.Я., Свічкарь В.А. Особливості митного регулювання в країнах Європейського Союзу. Ефективна економіка. 2018. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6221>
14. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
15. Митний контроль та митне оформлення в морських пунктах пропуску: проблемні аспекти та напрями удосконалення. Електронний ресурс: кол. моногр. за заг. ред.: Т.В. Рудої, А.В. Артеменка. Хмельницький, 2020. 236 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні»; том 156). – PDF-формат; мережеве видання; інституційний репозитарій.
16. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотська конвенція). База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643#Text.
17. Мушенко В.В., Тімашов В.О. Правовий інститут митного контролю, його принципи, види. Приватне та публічне право. 2020. № 2. С. 102-107.
18. Наказ ДФС «Положення про департамент податкових та митних експертиз ДФС» від 01.10.2014 № 154 (у редакції наказу ДФС 25.01.2017 № 39). Електронний ресурс. Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/pro-sfs-ukraini>
19. Наказ Кабінету міністрів України «Про утворення територіальних органів Державної митної служби» від 02.10.2019 № 858 Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
20. Огонь Ц.Г., Ломейко Ю.А. Оцінка ризиків та завдання митного контролю в Україні. Економічний вісник університету. 2017. Вип. No 33/1. С. 428–439.
21. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. О.П.Гребельник, О.В.Сторожук Ірпінь, УДФСУ, 2018 554 с.
22. Организация Объединенных Наций. Исследование ООН: электронное правительство 2018. Нью-Йорк: Организация объединенных наций, 2018. 299 с. URL: <https://publicadministration.un.org/publications/content/PDFs/UN%20EGovernment%20Survey%202018%20Russian.pdf>.
23. Параниця С.П. Адміністративно-правове регулювання здійснення митного контролю в Україні. Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика). 2018. Вип. 1–2 (10–11).
24. Про затвердження плану заходів з імплементації положень Угоди СОТ 91 про спрощення процедур торгівлі: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 червня 2019 р. № 444-р. URL: <http://cutly.top/orQY>
25. Про схвалення концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну податкову та митну політику: Розпорядження КМУ від 27.12.2018 № 1101-р / Кабінет Міністрів України. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2018-%D1%80>.
26. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017–2020 роки: Розпорядження КМУ від 08.02.2017 № 142-р / Кабінет Міністрів України. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80#Text>.
27. Про утворення територіальних органів Державної митної служби: Наказ Кабінету Міністрів України від 02.10.2019 № 858. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-2019-%D0%BF#Text>
28. Сидорович О.Ю. Інформаційне забезпечення митної справи України в контексті цифрової стратегії розвитку суспільства. Сидорович О.Ю., Герцаківський С.Д. Світ фінансів. Науковий журнал Тернопільського національного економічного університету. 2021. № 1 (66). С. 210 - 225. <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1429/0>
29. Сидорович О.Ю. Кінологічне забезпечення діяльності митних органів України. Сидорович О.Ю., Гуцул І., Кривіцький В. Світ фінансів. Науковий журнал Тернопільського національного економічного університету. 2020. № 1 (62). С. 66-77. <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1296>

30. Сидорович О.Ю. Митний контроль. Навчальний посібник. Сидорович О.Ю., Годованець О.В., Кекіш І.П. Тернопіль. ЗУНУ, 2021. 250 с.
31. Сидорович О.Ю. Передумови функціонування та логіка трансформації контролюючих інституцій з питань оподаткування в Україні. Галицький економічний вісник. 2018. № 1. С. 70-80. <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/22927>
32. Стратегічні ініціативи розвитку ДФС до 2020 року. Прес-служба Державної фіскальної служби України від 12.01.2018 р. URL: <http://sfs.gov.ua/mediatsentr/novini/322784.html>.
33. Сушкова О.Є. Щодо окремих напрямів розвитку системи податкових та митних експертиз в Україні. Митна безпека. 2019. Випуск 3. С. 116 –127.
34. Тіхосова Г. А., Вербицький О. М., Калінський Є. О. Митний контроль та експертиза товарів: навч. посіб. К.: Вид-во «Олді+», 2019. 312 с.
35. Ткачик Ф.П., Гуцул І.А. Митний контроль у забезпеченні економічної безпеки України. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2019. Том 30 (69). № 5. С. 126–130.
36. Трубіна М.В., Серета А.В. Організаційно-правове забезпечення здійснення експертиз в митній сфері. Правові горизонти. 2018. № 11 (24). С. 62 – 68.
37. Угрин В.В. Діджиталізація митного контролю в Україні. Інфраструктура ринку. 2020. № 47. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/2020>
38. Управління митними ризиками: теорія та практика: монографія; за заг. ред. І. В. Несторишена та В. А. Туржанського. Ірпінь-Хмельницький, 2018. – 302 с.
39. Шевчук, О. А., Шевчук О. В. Актуалізація форм митного контролю. Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування, 2020 (4), 212–221. <https://doi.org/10.33244/2617-5932.4.2020.212-221>
40. Щербатюк Н.В. Організація митного контролю: європейський досвід. Часопис Київського університету права. 2020. № 1. С. 387–391.
41. Network European Customs Representatives Code of Conduct. International Federation of Customs Brokers and Customs Representatives (Confédération des Agents en Douane). URL: <https://bit.ly/3cx1zkn>.
42. Customs Security. Betsenko M.A., Toloshnyak V. Pragmatism of customs control and customs clearance of vehicles in Ukraine. Economics and customs relations. 2019. No. 9- 10. p. 72-81.
43. Confriad Paneuropean Taxation and Customs Union. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/customssecurity/security_en
44. Dermanska L.V. Custom control optimization for providing efficiency of foreign economic activity. Innovative economy. 2018. №1-2. p. 5-10.
45. Globally Networked Customs. World Customs Organization, available at URL: <http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/activities-and-programmes/gnc.aspx>.
46. Holynskyy Y., Hrynyk I. Customs control in Ukraine and ways of its improvement. «Young Scientist». 2019. No 10 (74). p. 646-650.
47. Integrated Border Management system consilium. URL: <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%2013926%202006%20REV%203>
48. Koval N. Customs authorities' involvement into official control. Lex Portus. 2019. No 6 (20). p. 7-28.
49. Major Taxes in the PRC. URL: <https://www.pwccn.com/en/services/tax/a-counting-and-payroll/overview-of-prc-taxation-system.html>.
50. Peterson, Joann. An Overview of Customs Reforms to Facilitate Trade (2017). Journal of International Commerce and Economics, URL: <https://www.usitc.gov/journals>.
51. PICARD Programme World Customs Organization. URL: http://www.wcoomd.org/en/topics/capacity-building/activities-and-programmes/cb_picard_overview.aspx.
52. Roles and responsibilities. Customs Service of Republic of Poland. URL: <http://mf-arch.mf.gov.pl/en/customs-service/customs-service/roles-and-responsibilities>
53. Security challenges and responses: Japan Customs experience WCO Security Conference 11- 12 December 2019,

Brussels, Belgium Japan Customs URL:
https://na.eventscloud.com/file_uploads/1066be25a8b116a48215c5a84443da54_3.4MrTakahiroAraki_EN.pdf
 54. State Taxation Administration of the People's Republic of China. URL: <http://www.chinatax.gov.cn/eng/>.
 55. Strategic Export Controls: Licensing Statistics, 1 January to 31 December 2018. URL:
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/815698/2019Q1-strategic-export-controls-country-pivotreport-2018.pdf.

Електронні ресурси

1. Офіційний сайт Президента України. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.budget.rada.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Урядового порталу. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>.
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Віртуального університету Міністерства фінансів України. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://edu.minfin.gov.ua/Pages/Default.aspx>.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перекладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перекладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Митний контроль» визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4
20%	20%	20%	40%
Опитування під час заняття (теми 1–7) – 5 балів за тему – макс. 35 балів. Модульна робота – макс. 65 балів.	Опитування під час Заняття (теми 8–12) – 5 балів за тему – макс. 25 балів. Модульна Ректорська робота – макс. 75 балів.	Підготовка КПІЗ – макс. 40 балів. Захист КПІЗ – макс. 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів.	Тестові завдання (10 тестів по 4 бали за тест) – макс. 40 балів. Задача - макс. 40 балів. Теоретичне питання – макс. 20 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)